

Příprava na exkurzi

Cíl: Žáci vyberou cíl cesty a naplánují harmonogram výletu. Zadání úkolů.

Časová náročnost: 1 až 2 vyučovací hodiny/samostatná práce žáků.

Organizace: skupinová či samostatná práce.

Pomůcky: staré mapy, fotografie, historicko-turistický průvodce, internet.

Před samotnou exkurzí doporučujeme věnovat jednu vyučovací hodinu přípravě na exkurzi, výběru cíle cesty. Rozdělit žákům role – fotograf, historik. Zadat žákům, aby vyhledali co nejvíce informací k místu cíle exkurze. Žáci mohou informace vyhledávat v katastru na internetu, kde jsou četné mapové podklady, historické fotografie viz odkazy níže.

Při hledání cíle či informací o každodenním životě obcí můžete využít informace o zaniklých obcích z rozhovorů v publikacích „Živé paměti Sudet“. V osobních příbězích se dočtete o těchto příhraničních obcích: **Lísková (něm. Grafenried)** – vzpomínky Anne Marie Babl nebo osada **Pila**, místní část obce **Lučina (něm. Haselbach)** – vzpomínky Hans Laubmeier.

Na co si dát při objevování zaniklých obcí POZOR!

Po zaniklých obcích většinou v terénu nezbyly příliš patrné stopy. Torza zdí či celých budov jsou spíše výjimkou (například v obci Lísková). Stát zůstaly většinou jen kapličky či kostely.

Co není patrné na povrchu, jsou SKLEPY bývalých stavení či hospodářských budov. Stropy, které je kryly, jsou zarostlé a mnohdy ztrouchnivělé – HROZÍ NEBEZPEČÍ PROPADNUTÍ SE. Sklepy představují nebezpečí pro kolemjdoucí či návštěvníky, kteří nevědí nebo nemohou v terénu rozpoznat, kde se původně vesnice, natožpak obydlí, nacházela. Z toho důvodu je (u školních výletů obzvláště) vhodné před návštěvou vyhledat člověka, který dobře zná místní poměry a provede Vás v daných lokalitách. Na internetu lze najít již celkem slušný počet nadšenců a nadšenkyň, odborníků či místních pamětníků, kteří se o zaniklé obce zajímají nebo přímo pracují jako průvodci. Odkazy na některé z nich uvádíme níže.

Průvodci, kteří žáky laskavě provedli po zaniklých obcích:

- Kamila Angelovová (+420 603 811 705, kamilaangelovova@seznam.cz) – obec Lísková (něm. Hasselbach)
- Franz Reimer – obec Lučina (něm. Grafenried)
- Anton Robl – obec Kubička (něm. Plassendorf)

Odkazy na informace k zaniklým obcím západních Čech:

- www.zanikleobce.cz
- <http://martin.kolovsky.cz/nabidka-komentovanych-porchazek-po-zaniklych-obcich/>
- www.liskovahaselbach.cz - Lísková (něm. Hasselbach)
- <http://sudety.cpkp-zc.cz/zanikle-obce-zapadnich-cech/domazlicko/8-bystrice-fuchsova-hut-fichtenbach/> nebo <http://www.zanikleobce.cz/index.php?obec=2003> - zaniklá obec Bystřice / Fichtenbach (v okrese Domažlice)
- <http://www.zanikleobce.cz/index.php?obec=650> - Kubička / Passendorf (v okrese Domažlice)

Odkazy na staré mapy:

- <http://www.bayerische-landesbibliothek-online.de/histkarten>
Bayerische Landesbibliothek Online (Historische Karten)
- <http://geoportal.gov.cz/web/guest/map>
Ortofotomapy z 50.let, II. a III. vojenské mapování, mapový server Portálu veřejné správy Ministerstva životního prostředí ČR
- <http://historickemapy.cuzk.cz/>
Ústřední archiv zeměměřičství a katastru, Český úřad zeměměřický a katastrální
- <http://lazarus.elte.hu/hun/digkonyv/topo/3felmeres.htm> Mapy („generálky“ = 1:200 000) 3. vojenského mapování celého Rakousko-Uherska. Maďarské stránky s mapami Rakousko-Uherska v měřítku 1:200 000 z doby 3. vojenského mapování, tj. kolem roku 1910.

Dalším zdrojem informací o historii obcí v pohraničí mohou být tyto **česko-němečtí historicko-turističtí průvodci**:

- *Domažlicko a Kdyňsko* (č. 5) Z. Procházka. 200 stran, 1996, česko-německý text, černobílé i barevné fotografie + mapa
- *Stříbrsko a Borsko* (č. 4) Z. Procházka. 232 stran, 1995, česko-německý text, černobílé i barevné foto + mapa
- *Český les – Tachovsko* (č. 2) Z. Procházka. 192 stran, 1994, česko-německý text, černobílé i barevné foto + mapa

Za použití projektových knih jednotlivých škol a výstupů projektu „Obrazy historie regionu“ připravil kolektiv autorů

Editor: Marie Kubalíková, Olga Mourková

© Centrum pro komunitní práci západní Čechy
Cp kp západní Čechy, Americká 29, 301 38 Plzeň
Plzeň 2015

Partnerem projektu je Volkshochschule im Landkreis Cham e. V.

 Toto dílo podléhá licenci Creative Commons Uveďte původ-Neužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní. Pro zobrazení licenčních podmínek navštivte <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>.

www.cpkp-zc.cz

www.vhs-cham.de

Financováno z Evropského fondu pro regionální rozvoj Evropské unie prostřednictvím Programu přeshraniční spolupráce Cíl 3 ČR – Svobodný stát Bavorsko 2007 – 2013 „Investice do vaší budoucnosti“